

o.o.o.o.o.o.I.Sygn. akt II Ca 26/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 marca 2013r.

Sąd Okręgowy w Świdnicy, II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Piotr Rajczakowski

Sędziowie: SO Jerzy Dydo

SO Alicja Chrzan

Protokolant: Alicja Marciniak

po rozpoznaniu w dniu 5 marca 2013r. w Świdnicy

na rozprawie

sprawy z powództwa P. R.

przeciwko (...) SA w W.

o zapłatę 15.804zł

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Wałbrzychu

z dnia 27 listopada 2012r., sygn. akt VIII C 1076/12

uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi Rejonowemu w Wałbrzychu do ponownego rozpoznania.

Sygn. akt II Ca 26/13

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 27 listopada 2012 r. Sąd Rejonowy oddalił powództwo P. R. przeciwko (...) S.A. w W. o zapłatę 15.804 zł oraz orzekł o kosztach procesu.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny. Strony łączyła umowa ubezpieczenia komunikacyjnego AC dotycząca należącego do powoda samochodu A. (...) nr rej. (...), w okresie od 27 stycznia 2012 r. do 26 stycznia 2013 r. Obejmowała ona wariant serwisowy na sumę ubezpieczenia 55.000 zł z VAT. W dniu 23 czerwca 2012 r. w/w pojazd uległ uszkodzeniu. Powód zgłosił szkodę u strony pozwanej. Na skutek przeprowadzonego postępowania likwidacji szkody strona pozwana przyznała powodowi kwotę 10.481,95 zł. Z uwagi na niedołączenie do akt szkodowych faktur lub rachunków podstawą ustalenia wysokości wypłaconego świadczenia był kosztorys sporządzony w toku likwidacji szkody w systemie E. i kwota ta nie zawiera podatku VAT. Powód zlecił rzeczoznawcy sporządzenie kosztorysu naprawy samochodu, za który to kosztorys

zapłacił 479,70 zł. Według sporządzonego kosztorysu wartość naprawy z podatkiem VAT wynosiła 26.285,95 zł. Zgodnie z treścią o. u. w:

- koszty naprawy pojazdu w wariantcie serwisowym ustalane są na podstawie cen części oryginalnych serwisowych, a w wariantcie optymalnym cen części oryginalnych serwisowych pomniejszonych w przypadku pojazdu eksploatowanego pomiędzy 3-5 lat o 25% lub cen części oryginalnych lub cen części porównywalnej jakości (§22 ust. 3);
- sposób ustalenia wysokości odszkodowania ustalono w § 22 ust. 4, jednak ten sposób ustalenia odszkodowania znajduje zastosowanie jedynie pod warunkiem przedstawienia rachunków lub faktur VAT (§22 ust. 5);
- na życzenie ubezpieczonego wysokość odszkodowania może być ustalona na podstawie wyceny sporządzonej przez (...) S.A. według zasad zawartych w systemie A. lub E. bez podatku VAT z zastosowaniem norm czasowych operacji naprawczych określonych przez producenta pojazdu; stawki za roboczogodzinę ustalone przez (...) S.A. w oparciu o średnie ceny usług na terenie działalności jednostki organizacyjnej (...) S.A. likwidującej szkodę; cen części zamiennych zawartych w systemach według wariantu optymalnego; cen materiałów lakierniczych i normaliów zawartych w systemach (§22 ust. 7).

Rozważając tak ustalony stan faktyczny Sąd Rejonowy stanął na stanowisku, że powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie. Sąd wskazał, że strona pozwana - co do zasady - nie kwestionowała swojej odpowiedzialności za skutki zdarzenia z 23 czerwca 2012 r. Sporna między stronami była jedynie prawidłowość wyliczenia wysokości odszkodowania należnego powodowi. Powód podnosił, że wypłacone odszkodowanie jest zaniżone – potrącono 25% z tytułu amortyzacji, kwota wypłacona jest kwotą netto, zaś powód nie prowadzi działalności gospodarczej, ponadto zgodnie z opinią rzeczoznawcy całkowita szkoda zamyka się kwotą 26.285,95 zł. W ocenie Sądu, strona pozwana słusznie podniosła, że w niniejszym postępowaniu wysokość szkody ustalona przez rzeczoznawcę nie ma znaczenia, gdyż strony łączyła umowa ubezpieczenia AC, która szczegółowo określa zasady ustalenia wysokości wypłaconego świadczenia odszkodowawczego. Bezspornym pomiędzy stronami było, że umowa zawarta przez powoda dotyczyła wariantu serwisowego, przy którym wysokość szkody ustalana jest na podstawie cen części oryginalnych, brak jest obniżenia o wartość amortyzacji. Powód podnosił, że wypłacone mu odszkodowanie nie odpowiada sposobowi wyliczenia świadczenia w wariantcie serwisowym. Sposób ustalenia wysokości szkody w wariantcie serwisowym wynika z § 22 pkt. 4 o.w.u. Sąd podkreślił jednak, że ten sposób ustalenia odszkodowania znajduje zastosowanie jedynie pod warunkiem przedstawienia rachunków lub faktur VAT (§22 ust. 5). Bezspornym pozostawało, że powód takich faktur ani rachunków nie przedstawił. Tym samym wskazany w § 22 pkt. 4 o.w.u. sposób wyliczenia wysokości szkody nie mógł znaleźć zastosowania. W przypadku nie przedstawienia faktur czy rachunków zastosowanie znajdował § 22 pkt. 7 o.w.u., zgodnie z którym wysokość odszkodowania może być ustalona na podstawie wyceny sporządzonej przez (...) S.A. według zasad zawartych w systemie A. lub E. bez podatku VAT, z zastosowaniem norm czasowych operacji naprawczych określonych przez producenta pojazdu; stawki za roboczogodzinę ustalone przez (...) S.A. w oparciu o średnie ceny usług na terenie działalności jednostki organizacyjnej (...) S.A. likwidującej szkodę; cen części zamiennych zawartych w systemach wg wariantu optymalnego; cen materiałów lakierniczych i normaliów zawartych w systemach. Z akt szkodowych (a w szczególności zawartej w nich kalkulacji szkody) wynika, że naliczone odszkodowanie zgodne jest o.u.w. Sąd oddalił wniosek dowodowy powoda o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego rzeczoznawcy samochodowego. Dowód ten powołany został przez powoda na wypadek dalszego kwestionowania przez stronę pozwaną wysokości szkody. Sąd wskazał, że strona pozwana w odpowiedzi na pozew nie kwestionowała kalkulacji dołączonej do pozwu, a jedynie podniosła, że

opinia ta jest bezprzedmiotowa dla niniejszej sprawy, gdyż została sporządzona bez uwzględnienia konkretnych postanowień umowy i nie ma waloru dowodowego na okoliczność wysokości szkody w sytuacji łączącego strony kontraktu i niewykonania przez powoda warunków tego kontraktu. Tym samym brak było podstaw do przeprowadzenia opinii biegłego rzeczoznawcy samochodowego. Mając powyższe na uwadze Sąd uznał, że strona pozwana prawidłowo wyliczyła wysokość odszkodowania należnego powodowi i odszkodowanie to zostało wypłacone. Pozwany nie wykazał w toku procesu, aby należne mu odszkodowanie przewyższało wypłaconą kwotę.

W apelacji od powyższego wyroku powód, wnosząc o jego zmianę przez uwzględnienie powództwa, ewentualnie o jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji, zarzucił naruszenie prawa procesowego, tj. art. 217 kpc poprzez oddalenie wniosku dowodowego z opinii biegłego w sytuacji, gdy w istocie dowód ten zmierzał do ustalenia wysokości odszkodowania.

Apelacja podlegała uwzględnieniu. Sąd Rejonowy nie rozpoznał bowiem istoty sprawy, jak i wydanie w niej orzeczenia wymaga przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości, co musiało skutkować uchyleniem zaskarżonego wyroku i przekazaniem sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji (art. 386 § 4 k.p.c.). Sąd Rejonowy, jak wskazuje treść jego uzasadnienia, uznał, że naliczone przez stronę pozwaną odszkodowanie, co wynika z jej kalkulacji szkody, wykonane zostało zgodnie z postanowieniami o.w.u. Jednocześnie Sąd oddalił wniosek powoda o przeprowadzenie dowodu z opinii „biegłego rzeczoznawcy samochodowego”, gdyż dowód ten został powołany przez powoda, jak wskazał Sąd, na wypadek kwestionowania przez pozwaną wysokości szkody, a gdy strona pozwana w odpowiedzi na pozew nie kwestionowała kalkulacji przedstawionej przez powoda, a podniosła, że jest ona bezprzedmiotowa, gdyż nie uwzględnia konkretnych postanowień umowy stron, to tym samym brak było, w ocenie Sądu, podstaw do przeprowadzenia takiej opinii. Sąd pierwszej instancji, stojąc na takim stanowisku, pominął zatem istotę sporu między stronami, a tym samym nie rozpoznał istoty sprawy. Uszło bowiem uwagi Sądu, że nawet w sytuacji zmniejszenia odszkodowania wynikającego z kosztorysu przedłożonego przez powoda o elementy wynikające z o.w.u. (nieuwzględnienia podatku VAT oraz pomniejszenia wartości części zamiennych o 25%), kwota odszkodowania i tak byłaby wyższa od obliczonej przez stronę pozwaną i ta kwestia, co zarzuca apelacja, została podniesiona przez powoda w piśmie z 25 października 2012r. (k. 67 – 67 odwr.). Strona pozwana wskazując zaś, że nie kwestionuje kalkulacji przedstawionej przez powoda, a jednocześnie podnosząc, że nie uwzględnia ona konkretnych postanowień umowy stron, wносиła o oddalenie powództwa. Uszła zatem uwagi Sądu Rejonowego istota sporu w niniejszej sprawie, która (oprócz, też spornych, kwestii uwzględnienia podatku VAT i pomniejszenia odszkodowania o 25% wartości części zamiennych), sprowadzała się do przedstawienia przez obie strony różnych kalkulacji naprawy szkody, które nawet mimo uwzględnienia powyższych postanowień o.w.u. też w odniesieniu do kosztorysu powoda, były odmienne, a zatem, wbrew stanowisku Sądu, przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego z zakresu wyceny szkód pojazdów samochodowych, celem rozstrzygnięcia sporu, było niezbędne. Taki też wniosek złożył pełnomocnik powoda na rozprawie w dniu 27 listopada 2012r. (k. 69), składając zastrzeżenie do postanowienia o nieuwzględnieniu wniosku dowodowego i wskazując na zasadność sporządzenia przez biegłego opinii właśnie przy uwzględnieniu postanowień umownych zawartych w polisie, dotyczących sposobu ustalenia odszkodowania. Nieuwzględniając zatem powyższego wniosku Sąd pierwszej instancji dopuścił się nierozpoznania istoty sprawy, jak i wydanie wyroku wymaga przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości, gdyż przeprowadzone w sprawie dotychczas dowody dotyczyły okoliczności bezspornych. Rozpoznając zatem sprawę ponownie Sąd Rejonowy przede wszystkim uwzględni wyżej wskazany wniosek dowodowy powoda o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego zakresu wyceny szkód pojazdów samochodowych, przy uwzględnieniu treści o.w.u. wiążących strony, przy czym Sąd rozważy podniesiony w apelacji zarzut (do którego strona pozwana dotychczas w żaden sposób się nie odniosła), że ustalenie odszkodowania w wariantcie kosztorysowym bez uwzględnienia podatku VAT stanowi zapis umowny umieszczony w rejestrze klauzul niedozwolonych (wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie XVII Wydziału Ochrony konkurencji i Konsumentów z dnia 5 marca 2009r., sygn. Akt XVII AmC 155/08 i wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie VI Wydziału Cywilnego, z 9 lutego 2010r, sygn. akt VI Aca 782/09). Sąd nadto przeprowadzi, po sporządzeniu powyższej opinii, inne ewentualnie wskazane przez strony dowody, które będą uzasadnione stanem

sprawy. Dopiero na podstawie tak zebranego materiału dowodowego Sąd rozstrzygnie sprawę, a w uzasadnieniu orzeczenia poczyni rzeczowe i precyzyjne ustalenia faktyczne, które wszechstronnie rozważy. Z powyższych przyczyn Sąd Okręgowy uchylił na mocy art. 386 § 4 k.p.c., zaskarżony wyrok i sprawę przekazał do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu.